

شناسه	قوانین و مقررات	تاریخ	۱۴۰۴/۰۶/۱۸
عنوان	بررسی رأی دیوان عدالت اداری در مورد شکایت صنایع بابت افزایش تعرفه برق سال ۱۴۰۲ مطابق با مصوبه ۱۴۰۲/۵۵۳۳۵/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۷ شرکت توانیر		
مرجع طرح موضوع	اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران و چندین شرکت فعال در حوزه سرب و روی از جمله چدن آذر		
شرح دستور	یکی از مشکلات اساسی امروز صنایع در مسیر تولید و پیشرفت آن‌ها ناترازی انرژی به خصوص کمبود برق و بعلاوه، افزایش تعرفه آن می باشد. صنایع کشور بیشترین میزان درگیری با مشکلات ناشی از قطعی برق و به طور کلی ناترازی انرژی را دارا می باشند. در این میان قیمت‌گذاری های غیر اصولی و غیر کارشناسی و صدور بخشنامه‌های خلاف قوانین موجود، مشکلات فعالین اقتصادی را شدیدتر کرده است. بر اساس ماده ۳ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق مصوب ۱۴۰۱/۰۸/۱۵ متوسط بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی (بجز استخراج رمزارزها) معادل متوسط نرخ قراردادهای تبدیل انرژی (ای. سی. ای) با توجه به بهای سوخت مصرفی نیروگاه‌ها و هزینه انتقال، تعیین و دریافت می‌شود. بر اساس تبصره ذیل این ماده، دستورالعمل تعیین بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی، حداکثر تا پایان فروردین‌ماه هر سال، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت نیرو و وزارت صنعت، معدن و تجارت و یک عضو ناظر از کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، بر اساس شاخص‌های «سهم درآمد محصولات صادراتی صنایع»، «شدت انرژی صنایع مذکور» و «سهم هزینه برق در قیمت تمام‌شده محصولات این صنایع» تهیه و توسط وزیر نیرو ابلاغ می‌شود. در ادامه، موضوع در سه قسمت الف (تعرفه برق صنایع در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳)، ب (پیگیری تعرفه برق صنایع سال ۱۴۰۳ در کمیته حمایت از کسب‌وکار) و ج (نتیجه شکایت صنایع در دیوان عدالت اداری بابت افزایش تعرفه برق در سال ۱۴۰۲) مورد بررسی قرار گرفته است. الف- وزارت نیرو نسبت به تعیین تعرفه برق در سال ۱۴۰۲ اقدام و در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۷ آن را طی نامه شماره ۱۴۰۲/۵۵۳۳۵/۲۰/۱۰۰ به شرکت توانیر ابلاغ نموده است. بر اساس این مصوبه با در نظر گرفتن متوسط نرخ قراردادهای		

^۱ متوسط بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی (بجز استخراج رمزارزها) معادل متوسط نرخ قراردادهای تبدیل انرژی (ای. سی. ای) با توجه به بهای سوخت مصرفی نیروگاه‌ها و هزینه انتقال، تعیین و دریافت می‌شود. منابع حاصل از اجرای این ماده در بودجه‌های سنواتی به حساب شرکت مادر تخصصی توانیر نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و بابت هزینه‌های تولید و تأمین برق، حمایت از توسعه فناوری‌های مورد نیاز صنعت برق و طرح‌های بهینه‌سازی و اصلاح الگوی مصرف انرژی و اتمام طرح‌های نیمه‌تمام صنعت برق با اولویت نوسازی شبکه فرسوده انتقال برق به‌صورت صددرصد (۱۰۰٪) اختصاص می‌یابد. تبصره - دستورالعمل تعیین بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی موضوع این ماده، حداکثر تا پایان فروردین‌ماه هر سال، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت نیرو و وزارت صنعت، معدن و تجارت و یک عضو ناظر از کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی بر اساس شاخص‌های «سهم درآمد محصولات صادراتی صنایع»، «شدت انرژی صنایع مذکور» و «سهم هزینه برق در قیمت تمام‌شده محصولات این صنایع» تهیه و توسط وزیر نیرو ابلاغ می‌شود.

تبدیل انرژی معادل ۶,۰۰۰ ریال به ازای هر کیلووات ساعت، بهای برق مشترکان موضوع این مصوبه (صنعت و معدن) از ابتدای اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲ در تمامی فصول سال بر مبنای تعرفه جدید تعیین شده محاسبه خواهد شد. در سال بعد یعنی ۱۴۰۳ نیز، وزارت نیرو تعرفه برق را در تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ طی نامه شماره ۱۴۰۳/۴۲۲۱۹/۱۰۰ به شرکت توانیر ابلاغ نموده است. بر اساس این مصوبه با در نظر گرفتن متوسط نرخ قراردادهای تبدیل انرژی معادل ۷,۲۴۳ ریال به ازای هر کیلووات ساعت، بهای برق مشترکان موضوع این مصوبه (صنعت و معدن) از ابتدای اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳ در تمامی فصول سال بر مبنای تعرفه جدید تعیین شده محاسبه خواهد شد. ب- موضوع افزایش تعرفه برق صنایع (مربوط به تعرفه‌های سال ۱۴۰۳) در نود و دومین و نود و سومین نشست کمیته حمایت از کسب و کار مطرح گردید و پس از بررسی و پیگیری‌های لازم، با عنایت به دادنامه شماره ۱۴۰۳۳۱۳۹۰۰۲۴۰۷۸۸۳ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۰۹ هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری، به استناد قرار دستور موقت مبنی بر توقف اجرای مصوبه شماره ۱۴۰۳/۴۲۲۱۹/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ وزارت نیرو و همچنین با توجه به وجود ایرادات حقوقی ناشی از عدم اجرای تبصره ماده ۳ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق در زمان مقرر (انتهای فروردین) و عدم رعایت مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار (که از قوانین آمره بوده) و همچنین با توجه به تضییع حقوق فعالان اقتصادی، مقرر گردید؛ اجرای مصوبه مذکور توسط وزارت نیرو، متوقف و ابطال شده و موضوع توسط شرکت توانیر به استان‌ها، ابلاغ گردد. همچنین مشارکت بخش خصوصی طبق مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و آیین‌نامه‌های اجرایی آن، در تنظیم مصوبات ماده ۳ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق رعایت گردد. ج- در مورد ابلاغ تعرفه‌های سال ۱۴۰۲ نیز جمعی از صنعت‌گران به دلیل عدم رعایت ماده ۳ قانون مانع‌زدایی^۲ از توسعه صنعت برق که مطابق با آن باید نرخ تعرفه حداکثر تا پایان فروردین ماه هر سال اعلام شود، نزد دیوان عدالت اداری شکایت کرده و طبق مکاتبه شماره ۰۴/۱۰۲۰۶ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۵ اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب	
---	--

^۲ ماده ۳ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق - متوسط بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی (بجز استخراج رمزرها) معادل متوسط نرخ قراردادهای تبدیل انرژی (ای. سی. ای) با توجه به بهای سوخت مصرفی نیروگاهها و هزینه انتقال، تعیین و دریافت می‌شود. منابع حاصل از اجرای این ماده در بودجه‌های سنواتی به حساب شرکت مادر تخصصی توانیر نزد خزانه‌داری کل کشور واریز میشود و بابت هزینه‌های تولید و تأمین برق، حمایت از توسعه فناوری‌های مورد نیاز صنعت برق و طرحهای بهینه‌سازی و اصلاح الگوی مصرف انرژی و اتمام طرحهای نیمه تمام صنعت برق با اولویت نوسازی شبکه فرسوده انتقال برق به صورت صددرصد (۱۰۰٪) اختصاص مییابد.

تبصره - دستورالعمل تعیین بهای برق مصرفی مشترکان صنعتی موضوع این ماده، حداکثر تا پایان فروردینماه هر سال، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت نیرو و وزارت صنعت، معدن و تجارت و یک عضو ناظر از کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی بر اساس شاخصهای «سهم درآمد محصولات صادراتی صنایع»، «شدت انرژی صنایع مذکور» و «سهم هزینه برق در قیمت تمام شده محصولات این صنایع» تهیه و توسط وزیر نیرو ابلاغ میشود.

و روی ایران و مکاتبه شماره ف ج آ/۰۲/۴۵۲۷/۴۰۴ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۷ شرکت فولاد چدن آذر، در مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۳ طی نامه شماره ۱۴۰۴/۱۱/۴۳۱۳۲ شرکت توانیر تصویری از رأی دیوان عدالت اداری را ابلاغ نمود که در آن رأی دیوان مبنی بر قرار قطعی رد شکایت مطروحه از سوی مشترکین صنعتی ابلاغ شده است و رفع اثر از دستور موقت صادره در خصوص مطالبات سال ۱۴۰۲ را بیان نموده که در حکم به جایگزینی ماده ۳ قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق به عبارت مواد ۷ و ۹ قانون سازمان برق^۲ و بند (ه) ماده ۱ قانون تأسیس وزارت نیرو^۴ اشاره شده است.	
از نظر فعالین صنعتی؛ به نظر می‌رسد این اقدام وزارت نیرو نوعی سیاست حقوقی بوده که منجر به افزایش غیرقانونی نرخ برق صنایع از طریق اعلام دیر هنگام و عطف به ماسبق شدن آن شده است. این رویه نه تنها خلاف اصول شفافیت و عدالت اداری، حقوق فعالان اقتصادی و حتی خلاف قاعده قبح عقاب بلا بیان^۵ و ماده ۴ حقوق مدنی^۶ است که آثار زیانباری بر صنایع کشور تحمیل کرده است. از اینرو فعالین اقتصادی درخواست رسیدگی به موقع به این موضوع را دارند زیرا این امکان وجود دارد در مورد تعرفه برق ۱۴۰۳ نیز چنین رأیی صادر شود.	مشکلات و ایرادات مطروحه
۱. مکاتبه شماره ۱۴۰۴/۰۶/۰۸ ص ۲۷/۶۶۳۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۸ با معاونت حقوقی رئیس جمهور و دیوان عدالت اداری بابت رأی دیوان عدالت اداری در مورد شکایت صنایع بابت افزایش تعرفه برق سال ۱۴۰۲ مطابق با مصوبه ۱۴۰۲/۵۵۳۳۵/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۷ شرکت توانیر. ۲. برگزاری جلسه کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب و کار در تاریخ ۱۲ شهریور ۱۴۰۴ بابت رأی دیوان عدالت اداری در مورد شکایت صنایع بابت افزایش تعرفه برق سال ۱۴۰۲ مطابق با مصوبه ۱۴۰۲/۵۵۳۳۵/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۷ شرکت توانیر. (در زمان تهیه این شرح دستور، جلسه مذکور برگزار نشده است، لذا نتایج آن در صحن اصلی کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۸ شهریور ماه ۱۴۰۴ اعلام می‌گردد).	مهم ترین اقدامات صورت گرفته توسط مرکز بهبود کسب و کار
پیشنهاد مشخص این دبیرخانه و فعالین اقتصادی جلوگیری از ادامه این رویه مخل کسب و کار و عدم عطف به ماسبق کردن قوانین طبق ماده ۴ قانون مدنی ایران می باشد، زیرا ادامه این روند قطعاً به پیکره صنایع ضربه خواهد زد و همچنین اعتماد بخش خصوصی به سیاست گذاری های دولت را مخدوش خواهد کرد.	پیشنهاد دبیرخانه

^۳ ماده ۷ - وزارت آب و برق مقررات لازم را برای طرز اداره مؤسسات برق و بهبود وضع تولید و انتقال و توزیع و فروش نیروی برق وضع خواهند نمود. کلیه مؤسسات برق باید از مقررات مزبور تبعیت نمایند.

ماده ۹ - از تاریخ تصویب این قانون اخذ هر نوع وجهی از مصرف کنندگان برق از قبیل وام و حق اشتراک طبق تعرفه و آیین نامه هایی خواهد بود که از طرف وزارت آب و برق تعیین و اعلام می شود.

تبصره ۱ - تعرفه و آیین نامه های مذکور مشتمل بر جدول نرخها - مقررات و شرایط فروش برق و طرز احتساب بهای انواع مصارف و اصولی است که در انجام معاملات با مصرف کنندگان مورد عمل قرار خواهد گرفت.

^۴ ه - نظارت بر نحوه استفاده از انواع انرژی و همچنین تعیین و تصویب نحوه مصرف و نرخ انواع انرژی در داخل کشور.

^۵ قاعده قبح عقاب بلا بیان، از قواعد فقهی و مبتنی بر پذیرش حسن و قبح عقلی است و مفهوم آن این است که کیفر کردن شخصی که از جانب شارع و مولا بیانی بر تکلیف، به وی نرسیده، در نزد عقل و فقه زشت و ناپسند است.

^۶ ماده ۴ - اثر قانون نسبت به آتی است و قانون نسبت به ما قبل خود اثر ندارد مگر اینکه در خود قانون مقررات خاصی نسبت به این موضوع اتخاذ شده باشد

۱. مکاتبه شماره ۰۴/۱۰۲۰۶ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۵ اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های صنایع و معادن سرب و روی ایران، با موضوع رای دیوان عدالت اداری پیرو شکایت صنعت گران بابت تعرفه برق ۱۴۰۲ ۲. مکاتبه شماره ف ج آ/۰۲/۴۵۲۷/۰۴ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۷ شرکت فولاد چدن آذر، با موضوع رای دیوان عدالت اداری پیرو شکایت صنعت گران بابت تعرفه برق ۱۴۰۲ ۳. دادنامه دیوان عدالت اداری با شماره ۱۴۰۴۳۱۳۹۰۰۰۸۴۷۷۶۷ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۶ با موضوع ابطال مصوبه شماره ۱۴۰۲/۵۵۳۳۵/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ وزارت نیرو	فهرست مهم ترین مستندات و مدارک پشتیبان
---	---